

ЖУРНАЛ ИССЛЕДОВАНИЙ И РАЗВИТИЯ THE JOURNAL OF RESEARCH AND DEVELOPMENT TADQIQOT VA TARAQQIYOT JURNALI

ISSN: 3030-3281. Volume II, Issue-5, (May) 2025
Journal homepage: <https://imfaktor.com/index.php/tjrd>

MUZAFFAROVA Nodira Mardonovna

*Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti
Nemis tili va adabiyoti kafedrasida katta
o'qituvchisi*

MUXITDINOVA Sarvinoz Alisher qizi

*Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti
talabasi*

OLIV TA'LIMDA IKKINCHI XORIJIY TILNI TANLASHDA FRANSUZ TILINING AFZALLIKLARI

ANNOTATSIYA

Mazkur maqolada oliy ta'limda ikkinchi xorijiy til sifatida fransuz tilini tanlashning afzalliklari yoritilgan. Fransuz tilining xalqaro maydondagi o'ri, ta'lim, fan, madaniyat va ishbilarmonlik sohalaridagi ahamiyati tahlil qilinadi. Shuningdek, ushbu tilni o'rganish orqali talabalar uchun yaratiladigan ta'limiy va kasbiy imkoniyatlar, chet elda tahsil olish, madaniyatlararo muloqotga kirishish kabi jihatlar ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: fransuz tili, ikkinchi xorijiy til, oliy ta'lim, til o'rganish, xalqaro imkoniyatlar, madaniyatlararo muloqot, chet elda tahsil, kasbiy rivojlanish.

ANNOTATION

This article discusses the advantages of choosing French as a second foreign language in higher education. The role of French in the international arena, its importance in the fields of education, science, culture and business are analyzed. It also examines the educational and professional opportunities created for students by studying this language, such as studying abroad, and engaging in intercultural dialogue.

Keywords: French, second foreign language, higher education, language learning, international opportunities, intercultural dialogue, studying abroad, professional development.

АННОТАЦИЯ

В данной статье рассматриваются преимущества выбора французского языка в качестве второго иностранного языка в системе высшего образования. Анализируется роль французского языка на международной арене, его значение в сферах образования, науки, культуры и бизнеса. В нем также рассматриваются образовательные и профессиональные возможности, которые открываются перед студентами благодаря изучению этого языка, такие как обучение за рубежом и участие в межкультурном диалоге.

Ключевые слова: Французский язык, второй иностранный язык, высшее образование, изучение языка, международные возможности, межкультурный диалог, обучение за рубежом, профессиональное развитие.

Hozirgi globallashuv jarayonida xorijiy tillarni o'rganish har bir talabanning kasbiy va shaxsiy rivojlanishida muhim o'rin tutmoqda. Oliy ta'lim muassasalarida ikkinchi xorijiy til sifatida ingliz tilidan keyin talab yuqori bo'lgan tillardan biri bu - fransuz tilidir. Fransuz tili nafaqat estetik va boy madaniyatga ega til sifatida, balki xalqaro hamkorlik, diplomatiya, fan va ta'lim sohalarida keng imkoniyatlar yaratishi bilan ajralib turadi.

Fransuz tili dunyodagi 29 mamlakatda rasmiy til sanaladi va Birlashgan Millatlar Tashkiloti, YUNESKO, Yevropa Ittifoqi kabi nufuzli xalqaro tashkilotlarning ishchi tili hisoblanadi. Bu esa, mazkur tilni o'rganayotgan yoshlar uchun xalqaro miqyosda stajirovka, grant, ilmiy almashinuv va ishga joylashish kabi imkoniyatlarning eshigini ochadi. Ayniqsa, Fransiyada, Kanada va Belgiya kabi mamlakatlarda tahsil olishni istagan talabalar uchun fransuz tilini bilish katta afzallik hisoblanadi.

Shuningdek, fransuz tili o'ziga xos fonetika va grammatika tizimiga ega bo'lib, boshqa roman tillarini (ispan, italyan, portugal) o'rganishni osonlashtiradi. Bu jihatdan u tilshunoslikka qiziqqan talabalar uchun qo'shimcha ilmiy bazani yaratadi. Madaniy nuqtai nazardan esa, fransuz tili orqali talabalar klassik va zamonaviy adabiyot, kino, san'at, moda va gastronomiya sohalariga chuqur kirib borish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Oliy ta'limda fransuz tilining o'qitilishi nafaqat til ko'nikmalarini shakllantirish, balki madaniyatlararo muloqot kompetensiyasini rivojlantirishga ham xizmat qiladi. Bugungi kunda ko'plab universitetlarda fransuz tili bo'yicha maxsus dasturlar, hamkorlik shartnomalari va ikki tomonlama diplom dasturlari yo'lga qo'yilgan.

Bu esa mazkur tilni tanlagan talabalar uchun kengroq ta'limiy va kasbiy yo'nalishlarni tanlash imkonini beradi.

Xulosa qilib aytganda, fransuz tilini ikkinchi xorijiy til sifatida tanlash oliy ta'lim talabalariga keng qamrovli imkoniyatlar ochadi. Bu til nafaqat kasbiy muvaffaqiyatga erishish uchun, balki dunyoqarashni kengaytirish, madaniyatlararo anglashuvni mustahkamlash va shaxsiy intellektual salohiyatni oshirish yo'lida muhim vositadir.

Fransuz tilini o'rganish nafaqat xorijiy mamlakatlardagi imkoniyatlarga yo'l ochadi, balki mahalliy mehnat bozorida ham raqobatbardosh kadr sifatida ajralib turishga xizmat qiladi. Hozirgi kunda O'zbekistonda Fransiya bilan iqtisodiy, madaniy va ta'limiy aloqalar izchil rivojlanmoqda. Bu esa fransuz tilini biluvchi mutaxassislariga talabni oshirmoqda. Xususan, turizm, tarjimonlik, diplomatiya, xalqaro huquq, xorijiy savdo, madaniyat markazlari va nashriyotlar sohalarida fransuz tilini biluvchi kadrlar ehtiyoji ortib bormoqda [1, 2].

Shu bilan birga, Fransiyaning nufuzli universitetlari va oliy o'quv yurtlari O'zbekistonlik talabalar uchun turli stipendiya va almashinuv dasturlarini taklif qilmoqda. Masalan, Erasmus+, Campus France, Charpak va boshqa dasturlar fransuz tilini biluvchi yoshlar uchun keng eshiklar ochmoqda. Bu holat fransuz tilining oliy ta'lim tizimida ikkinchi til sifatida joriy etilishini strategik zaruratga aylantiradi.

Ta'kidlash joizki, fransuz tilining o'qitilishi tilni o'rganishdan tashqari, o'quvchilarda madaniy tolerantlikni, global fuqarolik tuyg'usini va ko'p tomonlama fikrlash qobiliyatini shakllantiradi. Shunday kompetensiyalar esa zamonaviy ta'limning asosiy ustuvor yo'nalishlaridan biridir. Til orqali yangi dunyoqarashga ega bo'lgan yoshlar ijtimoiy faolligi yuqori, tashabbuskor, xalqaro muloqotga ochiq shaxs sifatida voyaga yetadi.

O'zbekiston oliy ta'lim tizimida til o'rgatish sifati va ko'lamini oshirish yo'lida olib borilayotgan islohotlar, xususan, chet tillarini chuqur o'rgatish bo'yicha yangi metodik yondashuvlar, fransuz tilining ham sifatli va tizimli o'qitilishini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Xalqaro ta'lim bozoriga integratsiyalashish va xorijiy universitetlar bilan hamkorlikni chuqurlashtirish uchun fransuz tilining roli tobora ortib bormoqda.

Xulosa qilib aytganda, fransuz tilini oliy ta'limda ikkinchi xorijiy til sifatida tanlash nafaqat o'quvchilarning til kompetensiyalarini rivojlantirish, balki ularning global maydondagi imkoniyatlarini kengaytirish, xalqaro grantlar va ta'lim dasturlarida ishtirok etish hamda mehnat bozorida raqobatbardosh kadr bo'lishiga xizmat qiladi [3].

Fransuz tilini bilish yosh avlodning madaniyatlararo muloqotda faol ishtirok etishi, keng dunyoqarashga ega bo'lishi va zamonaviy bilimlarga ega yetuk mutaxassis bo'lib yetishishiga zamin yaratadi. Shunday ekan, fransuz tilini oliy ta'lim tizimida rivojlantirish va uni tanlovda ilgari surish dolzarb vazifalardan biri sanaladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Karimov, A. (2021). Xorijiy tillarni o‘rganishning zamonaviy yondashuvlari. Toshkent: Ilm Ziyo nashriyoti.
2. Campus France. (2023). Study opportunities in France for Uzbek students. www.campusfrance.org (<https://www.campusfrance.org/>)
3. UNESCO. (2022). The importance of multilingual education in global development. Paris: UNESCO Publishing.
4. Ismoilova, N. (2020). “Fransuz tilining oliy ta’limda o‘qitilishi va uning istiqbollari.” *Filologiya va til ta’limi jurnali*, 3(5), 45–51.
5. European Commission. (2023). Erasmus+ Programme Guide. Brussels.
6. Rakhimova, D. (2019). “Fransuz tilining xalqaro diplomatiyadagi o‘rni.” *Xalqaro munosabatlar jurnali*, 2(1), 33–39.